

DZIENNIK URZĘDOWY MINISTERSTWA SKARBU.

Cena numeru pojedynczego 75 gr., z przesyłką zwyczajną 90 gr., poleconą 1 zł. 40 gr.
Prenumerata kwartalna 6 zł. Cena ogłoszeń za tekstem od wiersza 1 m/m szpalty redakcyjnej 40 gr., tabelaryczne i cyfrowe 80 gr. Materiał redakcyjny oraz ogłoszenia, które na mocy przepisów obowiązujących podlegają opublikowaniu w „Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu“, należy kierować do Administracji, Rymarska 3, Tel. redakcji Min. Sk. 151-67, tel. Administracji Min. Sk. 84-26.

Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Konto czekowe w P. K. O. Nr. 30305.

- TREŚĆ:** **Przepisy ogólne:** 132. Rozporządź. Min. Skarbu z dnia 30.III. 1929 r. w sprawie poboru w okresie od 1.IV. 1929 r. do 31.III. 1930 r. nadzwycz. 10% dod. do niektór. podatk. i opłat stempl.
- Podatki bezpośrednie:** 133. Okólnik L. DV. 1631/4 z dnia 20.III. 1929 r. w sprawie świadectw przemysłowych dla kiosków Spółki pod firmą Księgarnie Pocztove „Lot“. 134. Okólnik L. DV. 5667/1 z dnia 17.IV. 1929 r. w sprawie wyciągów z r-ków bież. oszczędn. i lokacyjn. w bankach. 135. Okólnik L. DV. 2155/2 z dnia 19.IV. 1929 r. w sprawie norm orjentacyjn. dla szacowania dochod. gospod. rolnych przy wymiarze podat. dochod. za 1929 r.
- Opłaty stemplowe:** 136. Wykładnia ustawy o opłatach stemplowych.
- Monopol Tytoniowy:** 137. Rozporz. Min. Skarbu z dnia 21.III. 1929 r. w sprawie sprzedaży niektórych wyrobów tytoniowych Gdańskiego Monopolu Tytoniowego. 138. Rozporz. Min. Skarbu z dnia 21.III. 1929 r. o przyznaniu przez Dyрекję Polsk. Monop. Tyton. kredyt. na pobór wyrobów tytoniowych.
- Monopoi Spirytusowy:** 139. Okólnik L. DVI. 1273/2/29 z dnia 19.IV. 1929 r. w sprawie opłaty patentowej od oczyszczania spirytusu eksportowego przez rektyfikacje, które zawarły w D. P. M. S. dodatk. umowy rektyfik. 140. Rozporz. Min. Spraw Wewn. i Min. Sprawiedl. w poroz. z Min. Przem. i Handlu i z Min. Skarbu z dnia 22.II. 1928 r. o wyrobie, obrocie i przechowywaniu eteru etylowego.
- Przepisy celne:** 141. Rozporz. Ministrów: Skarbu, Przem. i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 8.III. 1929 r. o ulgach celnych. 142. Obwieszczenie Min. Skarbu oraz Min. Przem. i Handlu z dnia 9.IV. 1929 r. o związkach eksportowych, uprawn. do wydaw. zaświadczeń w myśl § 2 rozp. Ministrów: Skarbu, Przem. i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 23.II. 1929 r. w sprawie zwrotu ceł przy wywozie cjaanków, żelazocjanków, błękitów oraz ługu potasowego. 143. Rozporz. Min. Skarbu z dnia 6.IV. 1929 r., dotyczące przepisów wykonawczych do rozporządzenia z dnia 31.I. 1929 r. w sprawie zwrotu cła przy wywozie bieli cynkowej. 144. Rozporządź. Rady Ministrów z dnia 27.III. 1929 r. o zmianie brzmienia § 46 rozporz. Rady Ministrów z dnia 10.XI. 1921 r. w sprawie statystyki celnej.
- Przepisy rachunkowo-kasowe:** 145. Okólnik L. D.VII. 1847/2/28 z dnia 3.IV. 1929 r. w sprawie zasilania kas skarbowych i odsyłania przez nie nadmiarów pieniężnych.
- Wiadomości nieurzędowe.**

Przepisy ogólne.

132.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 30 marca 1929 r.

w sprawie poboru w okresie od 1 kwietnia 1929 r. do 31 marca 1930 r. nadzwyczajnego 10% dodatku do niektórych podatków i opłat stemplowych.

Na zasadzie art. 10 i 12 ustawy skarbowej z dnia 25 marca 1929 r. na okres od 1 kwietnia 1929 r. do 31 marca 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 20, poz. 183) zarządza się co następuje:

§ 1. W okresie od 1 kwietnia 1929 r. do 31 marca 1930 r. pobierany będzie nadzwyczajny dodatek w wysokości 10% do uiszczanych w tym okresie podatków bezpośrednich, podatków pośrednich, opłat stemplowych, podatku spadkowego i od darowizn, jako też do wpłacanych względnie przymusowo ściąganych w tym samym okresie zaległości wyżej wymienionych danin.

Powyższy nadzwyczajny dodatek nie będzie pobierany do podatku dochodowego od uposażeń służbowych (dział II ustawy o państwowym podatku dochodowym, Dz. U. R. P. z r. 1925 Nr. 58, poz. 411), podatku od lokali i placów niezabudowanych, podatku majątkowego, daniny lasowej, opłat stemplowych, przewidzianych w art. 102 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplo-

wych (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 570), opłat celnych, jak również do dodatków samorządowych.

§ 2. Należności skarbowe, określone w ustępie pierwszym § 1 niniejszego rozporządzenia, które w dniu 31 marca 1930 r. będą stanowiły zaległość, zostaną pobrane w okresie po 31 marca 1930 r. łącznie z nadzwyczajnym 10%-wym dodatkiem.

§ 3. Nadzwyczajny 10% dodatek będzie pobierany równocześnie z uiszczeniem danin publicznych. Od dodatku tego nie będą obliczane kary za zwłokę, względnie odsetki za odroczenie.

§ 4. Obliczanie i pobór nadzwyczajnego 10% dodatku należy do obowiązku tych organów, które są powołane do wymiaru i poboru odpowiednich danin publicznych.

§ 5. Nadzwyczajny dodatek w wysokości 10% należy uiszczyć bez osobnego zawiadomienia ze strony władzy.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą obowiązującą od dnia 1 kwietnia 1929 r.

Kierownik Ministerstwa Skarbu:
(—) *Grodyński.*

(D. U. R. P. z dnia 23 kwietnia 1929 r. Nr. 26, poz. 272).

Podatki bezpośrednie.

133.

OKÓLNIK L. D. V. 1631/4.

Izbie Skarbowej Grodzkiej w Warszawie.

Zwraca się załączniki sprawozdania z dn. 23 lutego b. r. L. 6436/II-2/29 z tem, że Ministerstwo Skarbu zezwala na zasadzie art. 94 ust. o państw. pod. przemysł. spółce pod firmą Księgarnie Pocztove „Lot“ na nabycie na rok 1929 świadectw przemysłowych dla kiosków w urzędach pocztowych IV kategorii przy zatrudnieniu 1 osoby, względnie III kategorii przy zatrudnieniu od 2 do 5 osób.

Warszawa, dn. 20 marca 1929 r.

Dyrektor Departamentu:
(—) *W. Koszko.*

Wszystkim Izdom Skarbowym i Śląskiemu Urzędowi Wojewódzkiemu (Wydział Skarbowy) w Katowicach,

przesyła się do wiadomości i zastosowania.

Warszawa, dn. 20 marca 1929 r.

Dyrektor Departamentu:
(—) *W. Koszko.*

134.

OKÓLNIK L. D. V. 5667/1.

Wyciągi z rachunków bieżących oszczędnościowych i lokacyjnych w bankach.

Do wszystkich Izb Skarbowych i Wydziału Skarbowego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach.

W związku z postanowieniem § 5 część II lit. d pkt. 21 instrukcji dla biur informacyjnych (Dz. U. M. Sk. Nr. 4, poz. 40/28) poleca się zaniechać sporządzania w bankach wyciągów z rachunków bieżących, oszczędnościowych i lokacyjnych (wkładowych), ponieważ dane uzyskane z tych źródeł zasadniczo nie dają poważniejszych materiałów dla celów wymiarowych, a sam fakt sporządzania tego rodzaju wyciągów wpływa ujemnie na rozwój oszczędności oraz przeciwdziałać może napływowi kapitałów zagranicznych do Polski.

W wyjątkowych wypadkach, gdy dla wyjaśnienia pewnych określonych okoliczności, wynikających z aktu wymiarowego, zasłaby potrzeba zebrania wymienionych danych, Urzędy Skarbowe zwrócą się do Ministerstwa Skarbu w drodze służbowej.

Warszawa, dn. 17 kwietnia 1929 r.

Kierownik Ministerstwa Skarbu:
(—) *I. Matuszewski.*

135.

OKÓLNIK L. D. V. 2155/2.

Normy orientacyjne dla szacowania dochodowości gospodarstw rolnych przy wymiarze podatku dochodowego za rok 1929.

Do wszystkich Urzędów Skarbowych Podatków i Opłat Skarbowych.

Ministerstwo Skarbu, mając na uwadze, że stosowanie norm przeciętnej dochodowości gospodarstw rolnych przyczynia się do osiągnięcia równomierności przy wymiarze podatku dochodowego zarządza, aby tak jak w latach poprzednich również i przy wymiarze na rok 1929 stosowane były normy orientacyjne, wydane dla szacowania dochodów z gospodarstw rolnych zarządzeniami Ministerstwa Skarbu z dnia 11 kwietnia 1924 r. L.DPO. 244/II i z dnia 10 maja 1924 r. L. DPO. 569/II.

Ponieważ istota podatku dochodowego nie dopuszcza w zasadzie mechanicznego ustalania podstawy wymiarowej, a raczej przemawia za indywidualnym szacowaniem dochodu poszczególnych płatników — Ministerstwo Skarbu zwraca uwagę władz skarbowych, że ustalanie dochodu na podstawie norm orientacyjnych może mieć

miejsce jedynie w wypadkach, kiedy nie będzie można zużytkować do tego celu rachunków i zapiszków płatnika, lub też innych dowodów, które płatnik przedstawi, względnie materiałów wymiarowych, któremi władza wymiarowa rozporządza.

Przy stosowaniu norm orientacyjnych należy postępować bardzo ostrożnie, unikać szablonowego traktowania sprawy i—o ile możliwości—indywidualizować poszczególne jednostki gospodarcze z uwagi na różnorodność warunków produkcji.

Na specjalne indywidualizowanie zasługują gospodarstwa rolne dotknięte w czasie miarodajnym do wymiaru podatku klęską nieurodzaju. Odnośnie takich gospodarstw należy bezwzględnie stosować zasady podane w okólniku Ministerstwa Skarbu z dnia 23 marca 1925 r. L. DOP. 794/II.

Normy nie mogą mieć zastosowania do właścicieli gospodarstw wydzierżawionych, których dochód stanowi pobrana tenuta, dzierżawna, po potrąceniu wydatków obciążających właściciela, natomiast należy je stosować, gdy chodzi o ustalenie dochodu dzierżawcy, przyczem z ustalonego na podstawie norm dochodu winien być potrącony umowny czynsz dzierżawny oraz wartość pieniężna innych świadczeń na rzecz właściciela nieruchomości.

W wypadkach stosowania norm dochodowość 1 ha gruntu zasadniczo nie powinna być określana wyżej 4½ centn. metrycznych żyta, z wyjątkiem drobnych rolników, o których mowa w ustępie drugim art. 15 ustawy o podatku dochodowym, dla których norma 4 centnary z 1 ha nie może być przekroczona. Przekroczenie granicy (4½ centn. metr. żyta) może mieć miejsce tylko w wypadkach wyjątkowo pomyślnej koniunktury gospodarczej, tudzież w gospodarstwach posiadających wysoką kulturę rolną, jak np. specjalnie uprawiających plantacje buraków cukrowych i t. p., co winno być wyczerpująco uzasadnione w protokole posiedzenia Komisji Szacunkowej.

W związku z powyższym uchyla się zarządzenia okólnika Min. Skarbu z dnia 3 lipca 1928 r. L. D. V. 8787/1, dotyczące odrębnego szacowania dochodów z części gruntów, zajętych pod uprawę buraków cukrowych.

Cechy zewnętrzne rzekomo świadczące o ogólnie pomyślnym ekonomicznym stanie właścicieli gospodarstw rolnych, jak np. posiadanie samochodu nie może uzasadniać jeszcze podwyższenia dochodu z gospodarstw rolnych, gdyż już obecnie samochód nie może być uważany za przedmiot zbytku, a winien być uważany za zwykły środek komunikacyjny, kalkulujący się nieraz lepiej niż konie wyjazdowe.

O ile chodzi o potrącenie od dochodu, ustalonego na podstawie norm, odsetek od długów — należy mieć na uwadze postanowienia okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 10.IX. 1928 r. L. D. V. 3822/2. Zauważa się przytem, że żądanie władz wymiarowych udowodnienia, iż dług zaciągnięty został na cele gospodarcze, jest zbyteczne.

W końcu dla zachowania równomierności w opodatkowaniu gospodarstw rolnych, Minister-

stwo Skarbu określa na podstawie urzędowych danych statystycznych, przeciętną cenę za 100 kg. żyta z okresu gospodarczego 1927/28 — na kwotę 41 zł., zaś z roku kalendarzowego 1928—na kwotę 40 zł. Według tych cen należy przeliczać na złote dochód określony w centnarach metrycznych żyta na podstawie norm orientacyjnych. Zastosowanie jednej z podanych cen zależnem powinno być od tego, czy opodatkowanie następuje według wyników roku gospodarczego, czy też wedle wyników roku kalendarzowego.

Wobec znacznych wahań cen żyta w zależności od momentu spieniężenia plonów — pozostaje w mocy zarządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 27.VI. 1928 r. L. D. V. 3647/2 zawierające polecenie, aby w wypadkach, gdy płatnik zmuszony był do spieniężenia plonów po cenach niższych od przeciętnych cen rocznych, przyjmowane były ceny, według których spieniężył urodzaje, przyczem podatnik powinien mieć możność udowodnienia tego faktu wszelkimi dostępnymi mu dowodami.

Warszawa, dnia 19 kwietnia 1929 r.

Dyrektor Departamentu:
(—) W. Koszko.

Oplaty stemplowe.

136.

Wykładnia ustawy o opłatach stemplowych ustalona przez Ministerstwo Skarbu *).

Skróty: u. o. s. — ustawa o opłatach stemplowych z dnia 1 lipca 1926 r. (DURP. Nr. 98, poz. 570).

r. w. s. — rozporządzenie wykonawcze z dnia 20 listopada 1926 r. (DURP. Nr. 123, poz. 713).

210. (art. 54 i 56). Pismo, stwierdzające umowę o zamianę budynku niewykończonego (art. 54 punkt 6) lub budynku nowozbudowanego (art. 54 punkt 7) na nieruchomość, co do której nie zachodzą warunki wymienione w punkcie 6 lub 7 art. 54, jest wolne od opłaty:

- a) gdy wartości obu nieruchomości są równe,
- b) gdy wartość budynku niewykończonego lub nowozbudowanego jest wyższa.

Jeżeli zaś wartość budynku niewykończonego lub nowozbudowanego jest niższa, to pismo, wyżej określone, podlega opłacie. Za podstawę wymiaru przyjmuje się różnicę między wartością tej nieruchomości, co do której nie zachodzą warunki wymienione w punktach 6 i 7 art. 54, a wartością budynku niewykończonego, względnie nowozbudowanego (L. D. V. 2717/6/29).

Monopol tytoniowy.

137.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 21 marca 1929 r.

w sprawie sprzedaży niektórych wyrobów tytoniowych Gdańskiego Monopolu Tytoniowego.

Na podstawie art. 17 ust. 5 ustawy z dnia 1 czerwca 1922 r. o monopolu tytoniowym (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 409) zarządzam co następuje:

§ 1. Oprócz wyrobów tytoniowych Monopolu Gdańskiego dopuszczonych do sprzedaży rozporządzeniem z dnia 30 sierpnia 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 84, poz. 740) wprowadza się do sprzedaży w Polsce następujące gatunki wyrobów tytoniowych Gdańskiego Monopolu Tytoniowego i ustala się następujący cennik ich detalicznej sprzedaży:

I. Cygara.

1) Mercado	za pudełko (50 szt.)	zł. 75,00
"	" " 25 " "	37,50
"	" sztukę	1,50
2) Descanso	.. pudełko (50 szt.)	.. 70,00
"	" " 25 " "	35,00
"	" sztukę	1,40
3) Borneo Sandblatt	.. pudełko (50 szt.)	.. 30,00
"	" " 25 " "	15,00
"	" sztukę	0,60
4) Goldona	.. pudełko (50 szt.)	.. 25,00
"	" " 25 " "	12,50
"	" sztukę	0,50

II. Tytonie do fajki.

a) cienko krajane.

1) Sorte Nr. 0	za 50 gr.	zł. 0,75
2) Sorte Nr. 3	" 50 "	0,90
3) Arom. Holländischer Shag	" 100 "	3,00
4) Yacht Club	" 50 "	2,00

b) Krüllschnitt.

1) Merkur	za 50 gr.	zł. 1,10
2) Atlantik	" 50 "	1,40

c) grubo krajane.

1) Feiner Rippenkanaster	za 100 gr.	zł. 1,10
2) Förster Tabak	" 100 "	1,50

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Kierownik Ministerstwa Skarbu:

(—) Grodyński.

(D. U. R. P. z dnia 23 kwietnia 1929 r. Nr. 26, poz. 271).

138.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 21 marca 1929 r.

o przyznawaniu przez Dyрекcję Polskiego Monopolu Tytoniowego kredytów na pobór wyrobów tytoniowych.

Na podstawie art. 13 i 62 ustawy o monopolu tytoniowym z dnia 1 czerwca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 409) zarządzam co następuje:

§ 1. Koncesjonariuszom, mającym swe filjalne oddziały sprzedaży w okręgach różnych izb skarbowych oraz osobom (instytucjom), które otrzymały od Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego specjalne zezwolenie na jednorazowy pobór wyrobów tytoniowych (§ 4 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 20 marca 1923 r. — Dz. U. R. P. Nr. 42, poz. 285), może udzielać kredytu Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego na warunkach określonych w rozporządzeniu z dnia 29 września 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 790), przyczem może podwyższyć przewidzianą w § 5 tego rozporządzenia normę wysokości kredytu do wysokości trzech czwartych przeciętnego miesięcznego poboru wyrobów tytoniowych przedsiębiorstwa.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Kierownik Ministerstwa Skarbu:

(—) Grodyński.

(D. U. R. P. z dnia 19 kwietnia 1929 r. Nr. 25, poz. 266).

Monopol Spirytusowy.

139.

OKÓLNİK L. D. VI. 1273/2/29.

Oplata patentowa od oczyszczania spirytusu eksportowego przez rektyfikacie, które zawarły z D. P. M. S. dodatkowe umowy rektyfikacyjne.

Do

Izby Skarbowej — Wydział IV (wszystkie) i Wydziału Skarbowego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach.

Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego zawarła z poszczególnymi rektyfikacjami dodatkową umowę rektyfikacyjną o oczyszczanie spirytusu eksportowego.

Wobec wątpliwości, jakie mogą się nasunąć co do poboru od takich rektyfikacyj opłat patentowych na zasadzie postanowień art. 83 rozporządzenia Prezydenta Rz. P. z dnia 26 marca 1927 r. o monopolu spirytusowym — wyjaśnia się,

że rektyfikację oczyszczającą spirytus eksportowy na skutek dodatkowych umów rektyfikacyjnych zawartych z Dyrekcją Państwowego Monopoli Spirytusowego — nie są obowiązane z tytułu oczyszczania tego spirytusu eksportowego do uiszczenia opłaty patentowej.

Warszawa, dn. 19 kwietnia 1929 r.

Kierownik Departamentu:

(—) A. Krahelski.

140.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu i z Ministrem Skarbu.

z dnia 22 lutego 1928 r.

o wyrobie, obrocie i przechowywaniu eteru etylowego.

Na podstawie art. 3 ustęp 2 i art. 11 ustawy z dn. 22 czerwca 1923 roku w przedmiocie substancji i przetworów odurzających (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 559), art. 1 ustawy z dn. 28 listopada 1923 roku w przedmiocie zniesienia Ministerstwa Zdrowia Publicznego (Dz. U. R. P. Nr. 131, poz. 1060) i § 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 18 stycznia 1924 r. w przedmiocie rozdziału kompetencji Ministra Zdrowia Publicznego (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 86) zarządza się co następuje:

§ 1. Wyrób eteru etylowego i zawierających ten eter mieszanin może się odbywać nieinaczej, jak po uprzednim zawiadomieniu przez osoby zainteresowane właściwej wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, a w m. st. Warszawie Komisarza Rządu, o zamierzonym rozpoczęciu produkcji. W zawiadomieniu tem należy podać: a) firmę przedsiębiorstwa, b) jego adres, c) adres zakładu, w którym produkty te mają być wyrabiane, d) gatunek eteru i rodzaj mieszanin i e) przypuszczalną wysokość rocznej produkcji.

Postanowienia powyższe nie dotyczą: a) zakładów naukowych, o ile zakłady te wyrabiają eter etylowy i zawierające ten eter mieszaniny dla własnych celów i b) aptek, o ile one wyrabiają mieszaniny eteru etylowego dla celów leczniczych.

§ 2. Hurtowa sprzedaż eteru etylowego i zawierających ten eter mieszanin jest dozwolona wyłącznie: a) osobom, które złożyły przewidziane w § 1 zawiadomienie, b) zakładom handlowym, które na to uzyskają osobną koncesję i c) aptekom publicznym normalnym własnymi jednak tylko wyrobami.

Przez handel hurtowy rozumie się zbyt eteru etylowego i zawierających ten eter mieszanin innym kupcom lub przemysłowcom celem dalszej odprzedaży lub przeróbki, oraz zbyt przez zakłady wyżej w p. b. wymienione tych substancji za-

kładom naukowym w ilościach nie mniejszych niż 3 litry jednorazowo.

§ 3. Koncesji, przewidzianych w p. b. § 2 udzielają wojewódzkie władze administracji ogólnej, a w m. st. Warszawie Komisarz Rządu.

Koncesje te będą udzielane tylko takim osobom, które są uprawnione do prowadzenia handlu truciznami.

§ 4. Przewidziane w p. b. § 2 koncesje mogą być przez władzę, która koncesji udzieliła, cofnięte w przypadku, kiedy koncesjonariusz lub osoba, działająca w jego imieniu zostaną prawomocnym wyrokiem sądowym ukarani na podstawie postanowień ustawy z dn. 22 czerwca 1923 r. w przedmiocie substancji i przetworów odurzających (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 559).

§ 5. Zakłady wymienione w § 2 mogą zbywać eter etylowy i zawierające ten eter mieszaniny wyłącznie: zakładom uprawnionym do wyrobu bądź przeróbki lub sprzedaży tak hurtowej jak i detalicznej tych produktów, oraz zakładom przemysłowym na potrzeby ich wytwórczości.

Ponadto zakłady wymienione w p. b. § 2 mogą sprzedawać eter etylowy i zawierające ten eter mieszaniny zakładom naukowym.

§ 6. Eter etylowy i zawierające ten eter mieszaniny mogą być wydawane uprawnionym w myśl § 5 do ich nabycia osobom tylko na podstawie pisemnego zapotrzebowania. Zapotrzebowanie to winno być podpisane przez nabywcę, zaopatrzone w datę i winno zawierać oznaczenie firmy i adres nabywcy.

§ 7. O ile sprzedawca hurtowy (§ 2) nie ma dostatecznych podstaw do zupełnej pewności, że nabywca istotnie jest uprawniony do nabycia eteru etylowego lub zawierających ten eter mieszanin, winien on zażądać złożenia zaświadczenia właściwej powiatowej władzy administracji ogólnej.

Zaświadczenie to winno zawierać nazwisko osoby względnie nazwę firmy, której zostaje udzielone, jej adres, ilość eteru lub zawierających eter mieszanin, dozwoloną do nabycia, cel do którego te produkty mają być przeznaczone oraz termin, w którym udzielone zaświadczenie wygasa.

§ 8. Przewidziane w § 7 zaświadczenia będą udzielane na jednorazowe nabycie eteru etylowego lub zawierających ten eter mieszanin, albo na zakup określonej w zaświadczeniu ilości tych produktów w ciągu jednego roku kalendarzowego.

Zaświadczenia te winne być przechowywane przez osoby, którym zostały udzielone, w sposób zabezpieczający od możliwych nadużyć.

Sprzedawca winien notować na przedstawionem zaświadczeniu ilość wydanego eteru etylowego lub zawierających ten eter mieszanin.

§ 9. Osoby nabywające w wytwórniach lub innych uprawnionych do hurtowej sprzedaży zakładach eter etylowy lub jego mieszaniny z al-

kohelem etylowym, winne składać pisemne pokwitowania z odbioru ich, zaopatrzone własnoręcznym podpisem osoby uprawnionej do nabycia lub przez nią do odbioru upoważnionej oraz datą odbioru; wydawanie eteru etylowego lub jego mieszanin ze spirytusem etylowym z wytwórni lub hurtowni bez takiego pokwitowania jest wzbronione.

W przypadkach kiedy eter etylowy lub jego mieszaniny z alkoholem etylowym są wysyłane pocztą, pokwitowanie z odbioru może być zastąpione pokwitowaniem urzędu pocztowego z przyjęcia nadanej przesyłki, a przy transportach kolejowych lub wodnych może ono być zastąpione przez wpisanie do księgi przychodu i rozchodu daty i numeru listu przewozowego.

§ 10. Do sprzedaży detalicznej eteru etylowego i zawierających ten eter mieszanin, przeznaczonych do celów technicznych i naukowych, uprawnione są wyłącznie drogerje (składy materiałów aptecznych detaliczne), mające prawo detalicznego handlu truciznami.

Do detalicznej sprzedaży przeznaczonego do celów leczniczych eteru etylowego i mieszanin, zawierających ten eter, upoważnione są wyłącznie apteki.

§ 11. Eter etylowy i zawierające ten eter mieszaniny mogą być wydawane z drogerji w handlu detalicznym (ust. 1 § 10) nieinaczej, jak na podstawie zaświadczenia właściwej powiatowej władzy administracji ogólnej.

Do zaświadczeń tych mają zastosowania postanowienia § 7, ust. 2 i § 8.

§ 12. Eter etylowy i zawierające ten eter mieszaniny mogą być wydawane z aptek jedynie na podstawie recepty lekarza, lekarza weterynarii lub lekarza dentyści.

Wyjątek od powyższego przepisu stanowią następujące przetwory, które mogą być wydawane z aptek również bez przepisu lekarza:

Guttae Inozemcovi

Tincturae Cajeputi composita

Tincturae Ferri acetici aetherea

Tincturae (Solutio) Ferri chlorati aetherea

Tincturae Ruscii aetherea

Tincturae Valerianae aetherea.

Przetwory: Guttae Inozemcovi i Tincturae Valerianae aetherea mogą być bez przepisu lekarza wydawane jednorazowo w ilości nieprzekraczającej 20 gramów.

§ 13. Wszystkie zakłady uprawnione do sprzedaży eteru etylowego i mieszanin zawierających ten eter (§ 2 i 10) obowiązane są prowadzić osobno księgi przychodu i rozchodu według załączonego wzoru; księgi te winne być przesnurowane z kolejno numerowanymi stronami i zaopatrzone w pieczęć właściwej powiatowej władzy administracji ogólnej.

W księgach przychodu i rozchodu należy prowadzić rachunek osobno dla eteru etylowego, a osobno dla każdej mieszaniny zawierającej ten eter i wyszczególniać: a) datę otrzymania każdego produktu, jego ilość, nazwisko osoby względ-

nie nazwę firmy, od której produkt został otrzymany i jej adres, b) datę każdej sprzedaży eteru etylowego i poszczególnych, zawierających ten eter mieszanin, sprzedane ilości, nazwisko osoby względnie nazwę firmy, której substancje wydano oraz ich adres, a w przypadku kiedy eter etylowy lub zawierająca ten eter mieszaninę sprzedano na podstawie urzędowego zaświadczenia, w księgach tych należy ponadto oznaczyć jego datę, numer oraz władzę, przez którą zaświadczenie zostało wydane.

Wpisywanie poszczególnych pozycji do księgi przychodu i rozchodu powinno się odbywać bezpośrednio po każdym otrzymaniu lub wydaniu produktu.

§ 14. Od prowadzenia osobnej księgi przychodu i rozchodu eteru etylowego i zawierających ten eter mieszanin (§ 13) są zwolnione te zakłady, które prowadzą inne księgi, umożliwiające sprawdzenie każdej chwili zapasu tych produktów oraz stwierdzenie szczegółów wymienionych w § 13 niniejszego rozporządzenia.

W aptekach do księgi przychodu i rozchodu eteru etylowego i zawierających ten eter mieszanin, ilości substancji wydanych mogą być wpisywane raz na miesiąc; w rachunku wydanego w ciągu miesiąca eteru etylowego w stanie czystym i jego mieszanin z alkoholem etylowym, winny być wymienione numery recept, na których podstawie zostały one wydane.

§ 15. Zaświadczenie uprawniające do jednorazowego nabycia eteru etylowego lub zawierającej ten eter mieszaniny sprzedający obowiązany jest zatrzymać, oznaczając na niem stronę księgi przychodu i rozchodu (§ 13), na której odpowiednia pozycja została wpisana.

Zapotrzebowania, zaświadczenia i pokwitowania z odbioru, wymienione w §§ 6, 7, 9 i 11 niniejszego rozporządzenia sprzedawca obowiązany jest przechowywać w ciągu lat 2 od daty wpisania do nich ostatniej pozycji.

§ 16. Przechowywanie eteru etylowego i jego mieszanin jest dozwolone: a) osobom i zakładom, które na podstawie postanowień niniejszego rozporządzenia są uprawnione do wyrobu, przeróbki lub handlu temi środkami i b) osobom, które środki te nabyły zgodnie z obowiązującymi w tej mierze przepisami dla własnych potrzeb i tylko w ilościach dla tych potrzeb niezbędnych.

Nieprawnie posiadane ilości eteru etylowego i zawierających ten eter mieszanin ulegają konfiskacie, którą w przypadkach przewidzianych w art. 7 i 8 ustawy z dnia 22 czerwca 1923 roku (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 559) orzeka właściwy sąd; do czasu uprawomocnienia się wyroku sądownego podlegają one zajęciu.

§ 17. Przywóz z zagranicy eteru etylowego i jego mieszanin ze spirytusem etylowym do celów leczniczych może się odbywać nieinaczej, jak za każdorazowym zezwoleniem Ministra Skarbu wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych, a do innych celów: Ministra Skar-

bu wydanem w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu.

§ 18. Sprzedaż i przechowywanie kolloidum i dozwołonych do obrotu jako środki do usuwania odcisków roztworów kwasów salicylowego lub mlekowego w kolloidum oraz lakierów zawierających eter etylowy nie podlegają postanowieniom niniejszego rozporządzenia.

§ 19. Wszystkie osoby fizyczne i prawne, posiadające bądź przechowywujące przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia eter etylowy i zawierające ten eter mieszaniny, o ile na podstawie tego rozporządzenia nie uzyskają uprawnień do dalszego ich posiadania lub przechowywania, obowiązane są zbyć te środki osobom uprawnionym do ich nabycia nie później jak w ciągu dni 30 od wejścia w życie tego rozporządzenia.

§ 20. Winni naruszenia przepisów niniejszego rozporządzenia ulegną karze stosownie do przepisów ustawy z dnia 22 czerwca 1923 roku w przedmiocie substancyj i przetworów odurzających (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 559).

§ 21. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w cie w 2 miesiące po jego ogłoszeniu.

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *Sławoj Składkowski*.

Minister Sprawiedliwości:
(—) *A. Meysztowicz*.

Minister Przemysłu i Handlu:
(—) *E. Kwiatkowski*.

Minister Skarbu:
(—) *G. Czechowicz*.

Załącznik do § 13 (poz. 281).

Książka kontroli obrotu eteru etylowego i jego mieszanin

w
(Firma i jej adres)

.....
(Nazwa substancji)

P R Z Y C H Ó D			R O Z C H Ó D				
Data otrzymania	Ilość	Gdzie nabyto? (wymienić dostawcę i jego adres)	Data zbycia	Ilość	Komu zbyto (wymienić odbiorcę i jego adres)	Jaka władza wydała zaświadczenie. Nr. i data zaświadczenia	U w a gi

Przepisy celne.

141.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW: SKARBU, PRZEMYSŁU I HANDLU ORAZ ROLNICTWA

z dnia 8 marca 1929 r.

o ulgach celnych.

Na podstawie art. 7 punkt b) ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. w przedmiocie uregulowania stosunków celnych (Dz. U. R. P. Nr. 80, poz. 777) zarządza się co następuje:

§ 1. Poniżej wyszczególniony towar opłaca cło ulgowe w wysokości 20% cła normalnego (autonomicznego):

Formy stalowe („wlewnice“) obrobione (z pozycji 153 p. 1 a) 1 taryfy celnej) do wyrobu rur żeliwnych, lanych systemem odśrodkowym — za pozwoleniem Ministerstwa Skarbu.

W stosunkach z państwami, które będą podlegały postanowieniom rozporządzenia z dnia 25 stycznia 1928 r. w sprawie ceł maksymalnych (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 66) cło ulgowe za pozwoleniem Ministerstwa Skarbu będzie wynosiło 20% cła maksymalnego.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie trzeciego dnia po ogłoszeniu i obowiązuje do dnia 30 kwietnia 1929 r. włącznie.

Kierownik Ministerstwa Skarbu:

(—) *Grodyński.*

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) *E. Kwiatkowski.*

Minister Rolnictwa:

(—) *K. Niezabytowski.*

(D. U. R. P. z dnia 19 kwietnia 1929 r. Nr. 25, poz. 265).

142.

OBWIESZCZENIE

Ministra Skarbu oraz Ministra Przemysłu i Handlu.

z dnia 9 kwietnia 1929 r.

o związkach eksportowych, uprawnionych do wydawania zaświadczeń w myśl § 2 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 23 lutego 1929 r. w sprawie zwrotu ceł przy wywozie cjanków, żelazocjanków, błekitów oraz ługu potasowego.

W wykonaniu § 4 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z

dnia 23 lutego 1929 r. w sprawie zwrotu ceł przy wywozie cjanków, żelazocjanków, błekitów oraz ługu potasowego (Dz. U. R. P. Nr. 19, poz. 180), podaje się do wiadomości, że do wystawiania zaświadczeń zgodnie z postanowieniami § 2 wzmiankowanego rozporządzenia, zostaje upoważniona „Sekcja Eksportowa przy Związku Przemysłu Chemicznego Rzeczypospolitej Polskiej“ w Warszawie.

Kierownik Ministerstwa Skarbu:

(—) *Grodyński.*

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) *E. Kwiatkowski.*

(Monitor Polski z dnia 20 kwietnia 1929 r. Nr. 92, poz. 216).

143.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 6 kwietnia 1929 r.

dotyczące przepisów wykonawczych do rozporządzenia z dnia 31 stycznia 1929 r. w sprawie zwrotu cła przy wywozie bieli cynkowej.

Na zasadzie § 5 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 31 stycznia 1929 r. w sprawie zwrotu cła przy wywozie bieli cynkowej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 91) zarządza się co następuje:

§ 1. Do wywozu zagranicę za zwrotem cła dopuszczona jest wytwarzana w kraju biel cynkowa.

§ 2. Do dokonywania odprawy celnej przy wywozie wymienionej w poprzednim paragrafie bieli cynkowej oraz do wystawiania kwitów wywozowych i przyjmowania tych kwitów przy uiszczaniu cła (a nie ubocznych należności celnych) upoważnia się wszystkie kolejowe urzędy celne, położone na obszarze politycznym Rzeczypospolitej Polskiej, oraz urząd celny morski w Gdyni.

§ 3. Przy odprawie celnej wywożonej za zwrotem cła bieli cynkowej, jakoteż wystawianiu i przyjmowaniu kwitów wywozowych należą stosować się do zasad ustalonych:

1) w §§ 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; 9 i 10 przepisów wykonawczych Ministra Skarbu z dnia 30 lipca 1927 r. do rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 1 lipca 1927 r. w sprawie zwrotu ceł przy wywozie wytworów hutniczych walcowanych oraz niektórych wyrobów metalowych (Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 24/1927 r., poz. 260);

2) względnie, o ileby chodziło o wywóz bieli cynkowej w przesyłkach pocztowych, do zasad ustalonych w okólniku L. DC/2228/II/25 (Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 15, poz. 427), a przytoczonych rów-

niez w okólniku L. D. IV. 356/3/27 (Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 6, poz. 71 z dn. 22.II, 1928 r.).

§ 4. Tak powołane wyżej przepisy wykonawcze z dn. 30 lipca 1927 r., jak i wzór zaświadczenia eksportowego, dołączonego do tych przepisów, w odniesieniu do niniejszego rozporządzenia ulegają zmianie o tyle, że tam, gdzie jest mowa o „wytworach hutniczych walcowanych oraz niektórych wyrobach metalowych“ należy odpowiednio rozumieć „biel cynkowa“, natomiast tam, gdzie się mówi o „związku eksportowym polskich hut żelaznych, Spółka z ogr. odp. w Warszawie“, należy rozumieć „Sekcja Eksportowa przy Związku Przemysłu Chemicznego Rzeczypospolitej Polskiej“ w Warszawie.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 4 marca 1929 r.

Kierownik Ministerstwa Skarbu:

(—) *Grodyński*.

(Monitor Polski z dnia 19 kwietnia 1929 r. Nr. 91, poz. 206).

144.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 27 marca 1929 r.

o zmianie brzmienia § 46 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1921 r. w sprawie statystyki celnej.

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 21 października 1919 r. o organizacji statystyki administracyjnej (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 464) zarządza się co następuje:

§ 1. Paragraf 46 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1921 r. w sprawie statystyki celnej (Dz. U. R. P. Nr. 107, poz. 783) otrzymuje brzmienie następujące:

„Opłatę statystyczną ustala się w następującej wysokości:

I. Od towarów, przywożonych do polskiego obszaru celnego drogą morską i wywożonych drogą morską z tegoż obszaru:

a) 0,25 grosza od 1000 kg. towarów opakowanych lub bez opakowania, objętych:

poz. 66 p. 1 taryfy celnej (kamienie polne i skalne w stanie naturalnym); krzemień, granit, bazalt, kwarc i szpat polny; piasek naturalny, ziemia wymoczkowa (okrzemkowa) i inne osobno niewymienione kamienie i ziemie używane w przemyśle fabrycznym — nieobrobione, nierozdrobnione, chociażby wypalone; dolomit surowy;

poz. 79 p. 1, 2, 3, 4 taryfy celnej (węgiel kamienny, brunatny, torfowy; cegiełki węglowe (brykiety), węgiel drzewny, koks, torf);

poz. 138 p. 1, 2 taryfy celnej (rudny metaliczne i mineralne, żużle, szlamy rudne w stanie rodzimym

lub wzbogacone, prażone, w kawałkach, proszku, brykietach);

b) 0,50 grosza od 1000 kg. towarów opakowanych lub bez opakowania, objętych:

poz. 65 p. 1, 2, 3, 4, 5, 6 taryfy celnej (gliny: porcelanowa (kaolin) i inne oprócz osobno wymienionych, palone, mielone lub szlamowane, bauxyt, łom ceglany i szamotowy, kreda w kawałkach nieoczyszczona i niepalona, gips rodzimy i alabaster w kawałkach niepalony, wapno gryzące (niehydrauliczne), dolomit palony, kreda w kawałkach palona, materiały hydrauliczne spajające mielone i niemielone, cementy wszelkich nazw oprócz osobno wymienionych (portlandzki, naturalny i sztuczny, romański, mieszany, żuźlowy i inne), hydrauliczne domieszki: puzzolano, martwica wulkaniczna (trass), ziemia santorynowa, żużel ziarnisty, klinkier cementowy niemielony, wapno hydrauliczne, gips i alabaster mielony niepalony oraz palony);

poz. 84 p. 1 taryfy celnej (olej skalny ciemny nieoczyszczony (ropa naftowa));

poz. 142 p. 1, 2, 3 taryfy celnej (żelaziwo i stal: stare, lane i kute; fragment, łom, szmelc, wióry. również prasowane cpiłki i proszek, stare belki i szyny o długości 1 metra i mniej);

c) 1 grosza od 1000 kg. wszystkich towarów nieopakowanych niewymienionych w punktach a, b;

d) 0,50 grosza od 100 kg. wszystkich towarów opakowanych w całości lub częściowo, niewymienionych w punktach a, b;

II. Od towarów nieopakowanych, przywożonych i wywożonych drogą inną niż morską;

a) 5 groszy od 1000 kg. towarów objętych: **poz. 79 p. 1, 2, 3, 4** taryfy celnej (węgiel kamienny, brunatny, torfowy, cegiełki węglowe (brykiety), węgiel drzewny, koks, torf);

b) 10 groszy od 1000 kg. towarów objętych: **poz. 66 p. 1** taryfy celnej (kamienie polne i skalne w stanie naturalnym; krzemień, granit, bazalt, kwarc i szpat polny, piasek naturalny, ziemia wymoczkowa (okrzemkowa) i inne osobno niewymienione kamienie i ziemie używane w przemyśle fabrycznym — nieobrobione, nierozdrobnione, chociażby wypalone, dolomit surowy);

poz. 84 p. 1 taryfy celnej (olej skalny ciemny nieoczyszczony (ropa naftowa));

poz. 138 p. 1, 2 taryfy celnej (rudny metaliczne i mineralne, żużle, szlamy rudne w stanie rodzimym lub wzbogacone, prażone, w kawałkach, proszku, brykietach);

poz. 142 p. 1, 2, 3 taryfy celnej (żelaziwo i stal: stare, lane i kute; fragment, łom, szmelc, wióry, również prasowane cpiłki i proszek, stare belki i szyny o długości 1 metra i mniej);

c) 30 groszy od 1000 kg. towarów, przewożonych w wagonach cysternach, objętych:

poz. 85 p. 1, 2, 3 taryfy celnej (gazolina (eter naftowy), o ciężarze gatunkowym poniżej 0,750; benzyna o ciężarze gatunkowym 0,790 i mniej; nafta, oleje pędne: gazowy, solarowy, niebieski, zielony; olej parafinowy — wszystko o ciężarze gatunkowym powyżej 0,790 do 0,885 włącznie; oleje sma-

rowe czyste o ciężarze gatunkowym powyżej 0,885);

d) 20 groszy od 1000 kg. wszystkich innych towarów nieopakowanych, z wyjątkiem soli wymienionej w rozdziale IV;

III. 5 groszy od 100 kg. wagi brutto towarów opakowanych w całości lub częściowo, przywożonych i wywożonych drogą inną niż morską, z wyjątkiem soli wymienionej w rozdziale IV;

IV. Od soli kuchennej, bydłowej i chemicznie czystej (poz. 33 p. 1 taryfy celnej) wywożonej i przywożonej drogą inną niż morską, w opakowaniu lub bez opakowania — 5 groszy od 1000 kg.;

V. 10 groszy od każdej wywożonej paczki pocztowej bez względu na wagę i rodzaj opakowania;

VI. Końcówki sum opłat statystycznych mniejsze niż 5 groszy zaokrągla się do 5 groszy, a wyższe ponad 5 groszy — do 10 groszy.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrom: Spraw Wewnętrznych, Skarbu, Komunikacji oraz Poczty i Telegrafów.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie 15 dni od dnia ogłoszenia. Równocześnie traci moc obowiązująca;

rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 1925 r. w sprawie opłaty statystycznej od soli kuchennej, bydłowej i chemicznie czystej (Dz. U. R. P. Nr. 4, poz. 36) oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 maja 1927 r. o zmianie brzmienia § 46 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1921 r. w sprawie statystyki celnej (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 458).

Prezes Rady Ministrów:

(—) *K. Bartel.*

Minister Spraw Wewnętrznych:

(—) *Stawoj Składkowski.*

Kierownik Ministerstwa Skarbu:

(—) *Grodyński.*

Minister Komunikacji:

(—) *Kühn.*

Minister Poczty i Telegrafów:

(—) *Bogusław Miedziński.*

(Dziennik Ustaw z dnia 17 kwietnia 1929 r. Nr. 24, poz. 249).

Przepisy rachunkowo-kasowe.

145.

OKÓLNIA L. D. VII. 1847/2/28.

Zasilanie kas skarbowych i odsyłanie przez nie nadmiarów pieniężnych.

Do

wszystkich izb skarbowych, Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Skarbowy) w Katowicach oraz wszystkich kas skarbowych.

Na zasadzie postanowienia § 183 Instr. dla kas skarbowych. (Dz. Urzęd. Min. Skarbu Nr. 45 z 1921

r.) Ministerstwo Skarbu ustala następujące przepisy w sprawie dotowania i zasilania kas skarbowych, oraz odsyłania przez nie nadmiarów pieniężnych zarówno za pośrednictwem Banku Polskiego, jak i Pocztovej Kasy Oszczędności.

A. POSTANOWIENIA OGÓLNE.

Źródło pokrycia wydatków oraz maksymalna wysokość zapasów kasowych.

1) Kasy skarbowe pokrywają wydatki z bieżących wpływów. O ile wpływy okażą się niewystarczające dla pokrycia wydatków, pobierają kasy dotacje z rachunków Centralnej Księgowości Min. Skarbu w Banku Polskim lub Pocztovej Kasie Oszczędności. Na rachunki te kasy skarbowe składają (odsyłają) również nadmiary pieniężne ponad ustaloną maksymalną wysokość zapasów kasowych.

Maksymalną wysokość zapasów kasowych, jakie kasom wolno posiadać, podaje do wiadomości wszystkich kas skarbowych swojego okręgu właściwa izba skarbowa po zatwierdzeniu jej wniosków przez Ministerstwo Skarbu.

B. DOTOWANIE I ZASILANIE KAS SKARBO- WYCH ORAZ ODSYLANIE PRZEZ NIE NAD- MIARÓW PIENIĘŻNYCH ZA POŚREDNIC- TWEM BANKU POLSKIEGO.

Podział kas skarbowych na zasilające i zasilane.

2) Pod względem zasilania w gotówkę oraz odsyłania nadmiarów pieniężnych za pośrednictwem Banku Polskiego dzielą się kasy skarbowe na — kasy zasilające i kasy zasilane.

Ministerstwo Skarbu ustala w porozumieniu z Bankiem Polskim, które kasy skarbowe mają być kasami zasilającymi, a które zasilanymi.

Zadanie kasy zasilającej.

3) Zadaniem kasy zasilającej, znajdującej się w siedzibie Oddziału Banku Polskiego, jest zaopatrywanie w gotowiznę siebie i innych kas skarbowych, włączonych w jej obręb działalności zasiłkowej, tt. zw. kas zasilanych.

Rachunek żyrowy kasy zasilającej i jego przeznaczenie.

4) Gotowiznę, dla zaopatrywania w nią kas zasilanych, jak również na własne potrzeby płatnicze, kasa zasilająca otrzymuje w razie potrzeby w miejscowym oddziale Banku Polskiego w formie dotacji z rachunku żyrowego Centralnej Księgowości Ministerstwa Skarbu, prowadzonego w Oddziale Głównym Banku Polskiego w Warszawie przez przelew na własny rachunek żyrowy, otwarty kasie przez izbę skarbową w miejscowym oddziale Banku Polskiego.

Na rachunek ten dokonywane są również: przez kasę zasilającą oraz kasy zasilane wpłaty nadmiarów pieniężnych ponad ustaloną maksymalną wysokość zapasów kasowych, jakoteż

wpłaty, uskuteczniane przez strony na rzecz kas skarbowych.

Czeki dotacyjne.

5) Kasa zasilająca przelewa dotacje gotówkowe **na swój rachunek żyrowy** w oddziale Banku Polskiego z rachunku Centralnej Księgowości Ministerstwa Skarbu zapomocą niebieskich czeków dotacyjnych.

Czeki dyspozycyjne.

6) Kasa zasilająca dysponuje sumami **na swym rachunku żyrowym** w oddziale Banku Polskiego zapomocą:

- a) czeków białych t. zw. kasowych, przeznaczonych do podejmowania gotowizny;
- b) białych czeków krzyżowanych t. zw. obrachunkowych, przeznaczonych do przelewania gotowizny z rachunku żyrowego kasy na inne rachunki żyrowe, prowadzone w miejscowym oddziale B. P., lub też do przekazywania należności wierzycielom Skarbu Państwa, zamieszkałym w siedzibach innych oddziałów Banku Polskiego, a nie posiadającym rachunków żyrowych. (W pierwszym wypadku dołącza kasa do czeku „kartę wpłaty”, w drugim zaś wypadku „polecenie wypłaty”, wypełnione na specjalnych blankietach B. P.);
- c) czerwonych czeków przelewowych, przeznaczonych do przelewania gotowizny na inne rachunki żyrowe, prowadzone w oddziałach Banku Polskiego.

Osoby upoważnione do podpisywania czeków.

7) Czeki podpisują dwaj naczelni urzędnicy kasy zasilającej.

Izba skarbową obowiązana jest podać do wiadomości właściwego oddziału Banku Polskiego, w którym otwarto kasie zasilającej rachunek żyrowy, imiona i nazwiska oraz uwierzytelnione przez izbę skarbową własnoręczne podpisy naczelników kasowych i ewentualnie trzeciego jako zastępcy, upoważnionych do podpisywania czeków dotacyjnych i dyspozycyjnych.

Zeszyty blankietów czekowych.

8) Zeszyty blankietów czekowych, dotacyjnych i dyspozycyjnych, dostarcza kasie zasilającej oddział Banku Polskiego, w którym kasa posiada rachunek żyrowy.

Zeszyty te przechowuje kasa zasilająca w skarbcu pod odpowiedzialnością urzędników kasowych, upoważnionych do podpisywania czeków.

Blankietów czekowych wolno używać tylko w porządku ich kolejnych numerów. W razie zepsucia blankietu, kasa zasilająca przesyła ten blankiet, po przekreśleniu czerwonym atramentem, oddziałowi Banku Polskiego, uskuteczniając adnotację o zepsuciu na grzbiecie blankietu.

W razie zaginięcia blankietu czekowego lub jakiegokolwiek nieprawidłowości kasa zasilająca donosi o tem natychmiast oddziałowi Banku Polskiego, jak również przełożonej izbie skarbowej.

Kasa zasilająca prowadzi specjalny zapisek na ilości otrzymanych oraz zużytych blankietów czekowych.

Dotacje: stałe miesięczne i dodatkowe.

- 9) Rozróżnia się dwa rodzaje dotacyj:
 - a) stałe dotacje miesięczne,
 - b) dotacje dodatkowe.

Stale dotacje miesięczne.

10) Dla każdej kasy zasilającej wyznacza izba skarbową stałą dotację miesięczną, do wysokości której może kasa ta czrpać gotowiznę w ciągu każdego miesiąca w miarę potrzeby na wypłatę lub na zasilanie gotówką innych kas.

Wyznaczone dotacje mogą być zmieniane zależnie od potrzeb o charakterze stałym.

Niewyczerpana w ciągu miesiąca pozostałość dotacji nie przechodzi na miesiąc następny.

O wyznaczonych stałych dotacjach miesięcznych i o ich zmianach zawiadamia izba skarbową właściwe oddziały Banku Polskiego pismem według wzoru Nr. 1, a kasy zasilające przez przesłanie im odpisu tego pisma, oraz donosi o tem Ministerstwu Skarbu.

Dotacje dodatkowe.

11) W razie wyczerpania przed upływem miesiąca całkowitej dotacji miesięcznej, przyznanej kasie zasilającej, skutkiem zwiększonych wydatków, mających charakter przejściowy, kasa ta przedkłada wniosek przełożonej izbie skarbowej, która w miarę uznania upoważnia oddział Banku Polskiego pismem według wzoru Nr. 2 do honorowania czeków dotacyjnych na dodatkowo określoną sumę ponad wysokość wyznaczonej stałej dotacji miesięcznej, zawiadamia o tem kasę zasilającą przez przesłanie jej odpisu tego pisma i donosi jednocześnie Ministerstwu Skarbu krótkim sprawozdaniem, podając w niem, jakie wydatki spowodowały potrzebę przyznania dodatkowej dotacji.

Pisma do Banku Polskiego i kasy zasilającej, o których wyżej mowa, powinny być opatrzone okrągłą pieczęcią urzędową.

Sposób dysponowania rachunkiem żyrowym.

12) Na podstawie otrzymanego od izby skarbowej upoważnienia kasa zasilająca czerpie ze swego rachunku żyrowego w oddziale Banku Polskiego zapomocą białych czeków dyspozycyjnych odpowiednie kwoty na własne potrzeby, lub wydaje te czeki zamiast gotowizny wierzycielom Skarbu Państwa przy realizowaniu asygnacji (zleceń wypłaty), przekazuje zapomocą białych czeków zasiłki pieniężne kasom zasilanym, przelewa zapomocą białych czeków krzyżowanych lub czerwonych czeków przelewowych ze swego rachunku żyrowego gotowiznę na inne rachunki.

prowadzone w Banku Polskim, albo też przekazuje gotowiznę wierzycielom Skarbu Państwa zamieszkałym w siedzibach innych oddziałów Banku Polskiego, a nie posiadającym rachunków żyrowych (p. 6).

O ile kasa zasilająca nieposiada pokrycia (z wpływów) na wystawiane w ciągu dnia czeki dyspozycyjne, to na ogólną sumę tych czeków wystawia i doręcza oddziałowi Banku Polskiego najpóźniej o godzinie 1-ej pp. jeden czek dotacyjny, przyczem ogólną sumę zaokrągla w ten sposób, aby suma ta była podzielna przez 100.

Sumę czeku dotacyjnego zapisuje kasa zasilająca w dniu jego wystawienia na podstawie własnej noty kasowej w głównym dzienniku przychodu w rubryce „gotowizna w Banku Polskim” na rachunek sum obrotowych p. n. „Zasiłki pieniężne, pobrane z rachunku żyrowego Centralnej Księgowości Ministerstwa Skarbu w Banku Polskim”.

Przesyłanie zawiadomień i czeków do oddziału Banku Polskiego.

13) Przesyłanie do kas zasilających i oddziałów Banku Polskiego przez izbę skarbową zawiadomień o przyznaniu dotacji, jak również przesyłanie względnie doręczanie przez kasę skarbową oddziałowi Banku Polskiego czeków dotacyjnych i dyspozycyjnych ma się odbywać z zachowaniem jaknajdalej idącej ostrożności, w zamkniętych kopertach, aby nie dostały się do wiadomości niepowołanych osób.

Książeczki obrchunkowe Banku Polskiego.

14) Celem utrzymania kontroli obrotów na swym rachunku żyrowym w oddziale Banku Polskiego, prowadzi kasa zasilająca specjalną książeczkę obrachunkową według wzoru, ustalonego przez Bank Polski, dostarczoną przez oddział tego Banku.

Zarówno wpłaty jak i wypłaty odnotowywane być mają w książeczce obrachunkowej, a mianowicie wpłaty na rachunek żyrowy i czeki dotacyjne po stronie „ma” przez oddział Banku Polskiego, wypłaty zaś po stronie „winien” — przez kasę zasilającą równocześnie z wystawieniem czeków dyspozycyjnych. Zgodność odnotowywanych przez kasę wypłat sprawdza w książeczce obrachunkowej oddział Banku Polskiego.

Podejmowanie przez kasę zasilającą gotowizny z rachunku żyrowego na potrzeby własne i zarachowywanie.

15) Przy podnoszeniu gotowizny z rachunku żyrowego w oddziale Banku Polskiego na własne potrzeby płatnicze zapisuje kasa zasilająca kwotę białego czeku dyspozycyjnego w dniu jego wystawienia na podstawie not kasowych do głównego dziennika rozchodu w rubryce „gotowizna w Banku Polskim” na rachunek w sumach obrotowych „Zasilanie gotowizną skarbcą z rachunku żyrowego kasy zasilającej w Banku Polskim” i tę samą kwotę do głównego dziennika przychodu w rubryce „gotowizna w kasie” na rachunek tejże nazwy w sumach obrotowych.

Sposób podejmowania przez kasę zasilającą gotowizny z oddziału Banku Polskiego

16) Kasa zasilająca powinna podejmować gotowiznę w oddziale Banku Polskiego dość wcześnie rano. Przy odbiorze gotowizny należy przyjmując bilety sumarycznie według wiązek i paczek w obecności urzędnika oddziału Banku Polskiego, bilon zaś według pełnych woreczków po sprawdzeniu prawidłowości ich zaplombowania.

Po przewiezieniu gotowizny do skarbcza, kasa zasilająca przelicza komisyjnie zawartość paczek z biletami szczegółowo, bilon zaś odważa według pełnych woreczków, sprawdzając z wagą, podaną na chorągiewkach.

Niedobory w paczkach z biletami i ich zarachowywanie przez kasę zasilającą.

17) W razie komisyjnego stwierdzenia braku gotowizny w paczkach z biletami, otrzymanych w Oddziale Banku Polskiego, sporządza kasa zasilająca protokół w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przesyła oddziałowi Banku Polskiego wraz z opaską, w której stwierdzono brak biletów, celem natychmiastowego pokrycia niedoboru na rachunku żyrowym kasy zasilającej, drugi zaś egzemplarz pozostawia w swoich aktach.

Niedobory stwierdzone w paczkach z biletami, otrzymanych w oddziale Banku Polskiego, o ile nie zostały natychmiast uregulowane, zarachowuje kasa zasilająca analogicznie jak niedobory, stwierdzone w woreczkach z bilonem (p. 18).

Niedobory w pełnych woreczkach z bilonem i ich zarachowywanie przez kasę zasilającą.

18) Jeżeli przy odważaniu pełnych woreczków z bilonem, otrzymanych w oddziale Banku Polskiego, stwierdzono komisyjnie znaczniejsze różnice na wadze, sporządza kasa zasilająca protokół w dwóch egzemplarzach i przesyła zakwestjonowany woreczek bez ottwierania wraz z 1 egz. protokołu do oddziału Banku Polskiego, jako nadmiar pieniężny (p. 26), drugi zaś egzemplarz protokołu pozostawia w swoich aktach.

O ile natomiast waga woreczka z bilonem różni się nieznacznie z wagą, wypisaną na chorągiewce, otwiera kasa zasilająca woreczek komisyjnie i w razie stwierdzenia niedoboru bądź to z powodu braku monet bądź też z powodu zastąpienia ich monetami o mniejszej wartości ew. innymi przedmiotami, sporządza protokół w 2 egz., z których jeden przesyła wraz z plombą i chorągiewką do tej instytucji, która woreczek napełniła, celem pokrycia niedoboru, drugi zaś egzemplarz protokołu pozostawia w swoich aktach.

Niedobór ten zarachowuje kasa zasilająca na podstawie własnej noty kasowej do głównego dziennika rozchodu na rachunek sum obrotowych p. n. „Sumy, zapisane na rozchód na pokrycie niedoborów w kasach skarbowych”.

Po uzyskaniu pokrycia niedoboru zarachowuje go kasa zasilająca na podstawie własnej noty kasowej do głównego dziennika przychodu na

rachunek sum obrotowych p. n. „Zwrot sum, zapisanych na rozchód na pokrycie niedoborów w kasach skarbowych“.

Zamawianie zasiłku przez kasę zasilaną.

19) Kasa zasilana odnosi się o przekazanie potrzebnego jej zasiłku pieniężnego pisemnie bezpośrednio do kasy zasilającej, która tego samego dnia wystawia i przesyła przy piśmie do oddziału Banku Polskiego biały czek, celem przekazania gotowizny kasie zasilanej. Na podstawie tego czeku oraz pisma oddział Banku Polskiego przesyła gotowiznę kasie zasilanej w sposób, w danych warunkach najdogodniejszy, z reguły pocztą. Równocześnie z zamówieniem zasiłku, kasa zasilana przedkłada izbie skarbowej umotywowane sprawozdanie o potrzebie tego zasiłku.

Na podstawie tych sprawozdań oraz dzienników kasowych ma izba skarbowa sprawdzać prawdziwość postępowania kas skarbowych.

Przekazywanie przez kasę zasilającą zasiłków kasom zasilanym i zarachowywanie.

20) Przy przekazywaniu zasiłku ze swego rachunku żyrowego w oddziale Banku Polskiego kasie zasilanej zapisuje kasa zasilająca kwotę białego czeku w dniu jego wystawienia na podstawie własnej noty kasowej do głównego dziennika rozchodu w rubryce „gotowizna w Banku Polskim“ na rachunek sum obrotowych p. n. „Zasiłki pieniężne dla kas zasilanych z rachunku żyrowego kasy zasilającej w Banku Polskim“.

Odbiór zasiłku przez kasę zasilaną.

21) Kasa, otrzymująca zasiłek, po komisijnym przyjęciu gotówki w sposób, opisany w p. 16, zaraz po jej odbiorze zapisuje otrzymaną faktycznie sumę do głównego dziennika przychodu w rubryce „gotowizna w kasie“ na rachunek sum obrotowych p. n. „Zasiłki pieniężne dla kas zasilanych z rachunku żyrowego kasy zasilającej w Banku Polskim“ i wysyła natychmiast pokwitowanie kasie, która zasiłek przekazała, a oddziałowi Banku Polskiego potwierdza również odbiór pieniędzy przez wypełnienie i odesłanie specjalnej pocztówki, którą nadsyła ten oddział wraz z przesyłką pieniężną.

W razie komisijnego stwierdzenia braku gotowizny postępuje kasa zasilana w sposób analogiczny do opisanego w p. 17, ustęp pierwszy, względnie w p. 18.

Sposób odbierania przesyłek pieniężnych z poczty reguluje Instr. dla kas skarb. (Dz. U. M. S. Nr. 4521 r.) i osobne zarządzenia.

Koszty opakowania i przesyłki zasiłków.

22) Koszty opakowania i przesyłki zasiłków dla kas skarbowych ponosi zaliczkowo Bank Polski i półrocznie rozrachowuje się z Ministerstwem Skarbu.

Przekazywanie nadmiarów pieniężnych przez kasę zasilaną i ich zarachowywanie.

23) Nadmiary pieniężne ponad ustaloną maksymalną wysokość zapasów kasowych prze-

syła kasa zasilana do najbliższego oddziału Banku Polskiego, celem zaliczenia na rachunek żyrowy kasy zasilającej.

O wysłaniu gotowizny do oddziału Banku Polskiego zawiadania kasa zasilana ten oddział i równocześnie kasę zasilającą zapomocą trzech jednobrzmiących wykazów (specyfikacji), z których dwa przeznaczone są dla oddziału Banku Polskiego, a jeden dla kasy zasilającej.

Oddział Banku Polskiego zwraca kasie zasilanej jeden egzemplarz wykazu po potwierdzeniu na nim odbioru gotowizny.

W razie potwierdzenia przez oddział Banku Polskiego odbioru kwoty mniejszej od przekazanej (z powodu znalezienia falsyfikatów), a niemożności natychmiastowego pokrycia różnicy w gotówce przez kasę zasilaną, donosi kasa ta o tem izbie skarbowej.

Rozchód gotowizny zapisuje kasa zasilana na podstawie własnej noty kasowej do głównego dziennika rozchodu w rubryce „gotowizna w kasie“ na rachunek sum obrotowych p. n. „Nadmiary pieniężne, przekazane na rachunek żyrowy kasy zasilającej w Banku Polskim“.

Tryb odsyłki nadmiarów pieniężnych przez kasy zasilane do oddziału Banku Polskiego.

24) Przy pakowaniu pieniędzy, które mają być odesłane jako nadmiar pieniężny do oddziału Banku Polskiego za pośrednictwem poczty, powinni być obecni naczelnik kasy i księgowy, jako odpowiedzialni w myśl §§ 5 i 7 Instrukcji dla kas skarb. za bezpieczeństwo i całość funduszów kasowych, oraz jeden urzędnik kasy, zaufania godny, któremu naczelnik kasy poleci zająć się zapakowaniem i odwiezieniem przesyłki w asyście woźnego ewentualnie straży, z zachowaniem jaknajdalej idących ostrożności. Na odwrotnej stronie pakietu wartościowego winni wszyscy trzej urzędnicy umieścić swoje podpisy na znak, że zapakowania i opieczetowania pakietu dokonano w ich obecności i że zawartość pakietu stwierdzili osobiście.

Zarachowywanie przez kasę zasilającą nadmiarów pieniężnych przekazywanych przez kasy zasilane na rachunek żyrowy.

25) Nadmiary pieniężne, przekazane przez kasy zasilane na rachunek żyrowy kasy zasilającej w oddziale Banku Polskiego, zapisuje kasa zasilająca zgodnie z zapisem w książeczce obrachunkowej na podstawie własnych not kasowych z dołączeniem do nich wykazów kas zasilanych (p. 23) — do głównego dziennika przychodu w rubryce „gotowizna w Banku Polskim“ na rachunek sum obrotowych p. n. „Nadmiary pieniężne, przekazane przez kasy zasilane na rachunek żyrowy kasy zasilającej w Banku Polskim“.

Wpłaty kasy zasilającej na własny rachunek żyrowy i zarachowywanie.

26) Wpłaty zbędnej gotowizny skarbcza, dokonane przez kasę zasilającą na własny rachunek żyrowy w oddziale Banku Polskiego, zapisu-

je kasa ta w dniu dokonania wpłaty na podstawie własnych not kasowych do głównego dziennika rozchodu w rubryce „gotowizna w kasie” na rachunek sum obrotowych p. n. „Wpłata zbędnej gotowizny skarbcza kasy zasilającej na własny rachunek żyrowy w Banku Polskim” i jednocześnie w głównym dzienniku przychodu w rubryce „gotowizna w Banku Polskim” na rachunek tejże nazwy w sumach obrotowych.

Kasa zasilająca ma wpłacać gotowiznę w oddziale Banku Polskiego dość wcześniej rano, przyczem powinna przestrzegać postanowień p. 24 z wyłączeniem tych, które dotyczą opakowania. Oddział Banku Polskiego sprawdza wpłaconą gotowiznę sumarycznie (według wiązek i paczek oraz woreczków). W razie ujawnienia różnic przy późniejszym, komisyjnym, szczegółowym liczeniu, obowiązana jest kasa brak natychmiast wyrównać, względnie oddział Banku Polskiego zapisuje na jej rachunek żyrowy kwotę faktycznie ustaloną.

Zarachowywanie niedoborów, stwierdzonych przez B. P. przy wpłatach pieniężnych kasy zasilającej.

27) W wypadku, gdy po wpłacie przez kasę zasilającą stwierdzi oddział Banku Polskiego przy późniejszym komisyjnym liczeniu niedobór (falsyfikaty), którego kasa ta natychmiast pokryć nie może, tudzież oddział Banku Polskiego zapisze na rachunek żyrowy kasy zasilającej kwotę mniejszą od wpłaconej i zarachowanej przez kasę zasilającą w dzienniku na rozchód i na przychód (p. 26), to kasa zasilająca zapisuje powstałą z tego tytułu różnicę na podstawie własnej noty kasowej do głównego dziennika rozchodu w rubryce „gotowizna w B. P.” na rachunek sum obrotowych p. n. „Sumy, zapisane na rozchód na pokrycie niedoborów w kasach skarbowych”.

Po pokryciu niedoboru zarachowuje go kasa zasilająca na podstawie własnej noty kasowej do głównego dziennika przychodu w rubryce „gotowizna w B. P.” na rachunek sum obrotowych p. n. „Zwrot sum, zapisanych na rozchód na pokrycie niedoborów w kasach skarbowych”.

Przekazywanie nadmiarów pieniężnych przez kasę zasilającą i ich zarachowywanie.

28) Przy przelewaniu nadmiarów pieniężnych ponad ustaloną maksymalną wysokość zapasów kasowych ze swego rachunku żyrowego w oddziale Banku Polskiego na rachunek żyrowy Centralnej Księgowości Ministerstwa Skarbu w oddziale Głównym Banku Polskiego w Warszawie wystawia kasa zasilająca i doręcza miejscowemu oddziałowi Banku Polskiego czerwony czek i zapisuje kwotę tego czeku w dniu jego wystawienia na podstawie własnej noty kasowej do głównego dziennika rozchodu w rubryce „gotowizna w Banku Polskim” na rachunek sum obrotowych p. n. „Nadmiary pieniężne, przelane przez kasę zasilającą na rachunek żyrowy Centralnej Księgowości Min. Skarbu w Banku Polskim”.

Przekazywanie nadmiarów pieniężnych przez kasę zasilającą ze skarbcza bezpośrednio na

rachunek żyrowy Centralnej Księgowości Ministerstwa Skarbu w Banku Polskim jest niedopuszczalne.

Zawiadamianie izb skarbowych o niedoborach pieniężnych.

29) Kasy zasilające i zasilane obowiązane są zawiadamiać natychmiast o niedoborach pieniężnych, o których mowa w pkt. 17, 18, 21, 23 i 27, a które nie zostały natychmiast w gotówce pokryte, przełożoną izbę skarbową, która w miarę potrzeby i uznania wszczyna dochodzenia i czuwa nad terminowem i prawidłowem wyrównaniem niedoborów.

Koszty przesyłki nadmiarów pieniężnych.

30) Wszelkie wydatki, związane z przesyłką nadmiarów pieniężnych, pokrywa kasa skarbowa na podstawie własnej noty kasowej na ciężar budżetu wydatków Ministerstwa Skarbu (Dz. 5 § 11) i do noty kasowej dokleja odnośne pokwitowanie pocztowe.

C. ZASILANIE KAS SKARBOWYCH ORAZ ODSYŁANIE PRZEZ NIE NADMIARÓW PIENIĘŻNYCH ZA POŚREDNICTWEM P. K. O.

Konta czekowe kas skarbowych w P. K. O.

31) Wszystkie kasy skarbowe posiadają w P. K. O. konta czekowe, które służą do przyjmowania wpłat oraz dokonywania wypłat. Sposób dysponowania kontami czekowymi oraz wpłacania na nie gotówki normują osobne przepisy.

Zasilanie konta czekowego kasy skarbowej w P. K. O.

32) Zasilanie konta czekowego kasy skarbowej w P. K. O. odbywa się automatycznie z konta Centralnej Księgowości Ministerstwa Skarbu Nr. 30400.

Zarachowywanie zasiłków przez kasy skarbowe.

33) Kwotę otrzymanego zasiłku zapisuje kasa skarbową na podstawie wyciągu kontowego P. K. O. oraz własnej noty kasowej w głównym dzienniku przychodu w rubryce „gotowizna w P. K. O.” na rachunek sum obrotowych p. n. „Zasiłki pieniężne dla kas skarbowych z konta Centralnej Księgowości Ministerstwa Skarbu w P. K. O. Nr. 30400”.

Przekazywanie nadmiarów pieniężnych przez kasy skarbowe i zarachowywanie.

34) Nadmiary pieniężne ponad ustaloną maksymalną wysokość zapasów kasowych może kasa skarbową, znajdująca się poza siedzibą oddziału Banku Polskiego, bądź przekazywać do oddziału Banku Polskiego (p. 23) bądź wpłacać do miejscowego urzędu pocztowego na własne konto w P. K. O.

W tym ostatnim wypadku zapisuje kasa rozchód gotowizny na podstawie własnej noty kasowej i odcinka blankietu nadawczego w głównym dzienniku rozchodu w rubryce „gotowizna w kasie” na rachunek sum obrotowych p. n. „Wpłata zbędnej gotowizny skarbcza kasy skarbowej na własne konto czekowe w P. K. O.”, po otrzymaniu zaś wyciągu z konta czekowego P. K. O. zapisuje kasa odnośną sumę w głównym dzienniku przychodu w rubryce „gotowizna w P.K.O.” na rachunek tejże nazwy w sumach obrotowych.

P. K. O. przelewa codziennie automatycznie pozostałości na kontach czekowych kas skarbowych na konto czekowe Centralnej Księgowości Ministerstwa Skarbu Nr. 30400. Przelewy te zapisuje kasa na podstawie wyciągu kontowego P. K. O. w głównym dzienniku rozchodu w rubryce „gotowizna w P. K. O.” na rachunek sum obrotowych p. n. „Nadmiary pieniężne, przelane przez kasy skarbowe na konto Centralnej Księgowości Ministerstwa Skarbu w P. K. O. Nr. 30.400”.

Tryb odsyłki gotowizny.

35) Sposób odsyłania gotowizny do urzędu pocztowego celem wpłacenia na własne konto w P. K. O. jest analogiczny do opisanego w p. 24 z wyłączeniem postanowień o opakowaniu, które przy bezpośrednim nadawaniu pieniędzy na pocztę stają się zbędne.

Przy wpłacaniu gotowizny powinna kasa skarbową domagać się natychmiastowego jej przeliczenia przez urzędnika pocztowego w obecności urzędnika kasy.

D. POSTANOWIENIA KOŃCOWE.

Termin wejścia w życie zarządzenia.

36) Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 maja 1929 r. i z dniem tym traci moc obowiązującą wszelkie wydane w tym zakresie przepisy, sprzeczne z tem zarządzeniem.

Nazwę ustalonych niniejszemi przepisami rachunków w sumach obrotowych wprowadza się z dniem 1 kwietnia 1929 r.

Warszawa, dnia 3 kwietnia 1929 r.

Kierownik Ministerstwa Skarbu:

(—) *Grodziński.*

Załącznik do L. D. VII. 1847/2/28.

Wzór Nr. 1.

Izba Skarbową w

. dn. 192 : : r:

L.

Do

Oddziału Banku Polskiego

w

Izba Skarbową zawiadamia o równoczesnym przyznaniu dla Kasy Skarbowej w stałej dotacji miesięcznej w kwocie (słownie) z upoważnieniem

Banku Polskiego do uznawania w ciągu każdego miesiąca na podstawie czeków dotacyjnych rachunku żyrowego tej Kasy do wysokości podanej wyżej kwoty.

(podpisy)

M. P.

Wzór Nr. 2.

Izba Skarbową w

. dn. 192 : : r:

L.

Do

Oddziału Banku Polskiego

w

Izba Skarbową zawiadamia o równoczesnym przyznaniu dla Kasy Skarbowej w dodatkowej dotacji na miesiąc 192 . . r. w kwocie (słownie :) z upoważnieniem Banku Polskiego do uznawania w ciągu tego miesiąca na podstawie czeków dotacyjnych rachunku żyrowego wymienionej Kasy do wysokości podanej wyżej kwoty

(podpisy)

M. P.

Wiadomości nieurzędowe.

SPRAWOZDANIE

z działalności Komisariatu Bankowego Min. Skarbu za 1928 r.

Skład Komisariatu Bankowego w 1928 r. stanowili: zastępca Kierownika Komisariatu, 13 inspektorów, 1 referent i 2 urzędniczki kancelaryjne.

Czynności inspektorów polegają na 1) pracach rewizyjnych poza Ministerstwem i 2) zwykłych czynnościach referendarskich w miejscu urzędowania.

1. PRACE REWIZYJNE.

Prace rewizyjne dadzą się podzielić na: a) normalne rewizje szczegółowe, przeprowadzone w przedsiębiorstwach bankowych, mające na celu zbadanie całokształtu interesów rewidowanej instytucji, b) specjalne kontrole i dorywcze lustracje w przedsiębiorstwach bankowych, mające na celu zbadanie pewnych szczególnych spraw, c) inne prace rewizyjno-rzeczoznawcze nie mające ścisłej łączności z zakresem działalności Komisariatu Bankowego.

a) Normalne rewizje szczegółowe.

Rewizje te przeprowadzane są komisyjnie (przynajmniej przez 2 inspektorów). Z każdej rewizji sporządzony jest dokładny protokół w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, podpisanych

przez inspektorów oraz przedstawicieli przedsiębiorstwa rewidowanego. Jeden egzemplarz zostaje wręczony zarządowi rewidowanego przedsiębiorstwa.

Na podstawie protokołów sporządzane są na miejscu w Komisarjacie Bankowym wykazy uchybień i nieprawidłowości, sprawozdania z rewizji, względnie odpowiednie wnioski, które są przesyłane Dep. II. Wydziałowi Bankowemu, a w zależności od rodzaju przekroczeń i innym departamentom.

Na podstawie protokołu Komisariat przeprowadza następnie z zarządami rewidowanych przedsiębiorstw korespondencję w kierunku usuwania spostrzeżonych braków.

W 1928 roku (kalendarzowym) przeprowadzono 80 rewizji szczegółowych, a mianowicie:

15 w Cetnralach banków krajowych,

25 w Oddziałach banków krajowych,

8 w Oddziałach banków zagranicznych,

6 w domach bankowych,

25 w kantorach wymiany,

1 w zakładzie zastawniczym.

80 r a z e m.

Z tego na Warszawę przypada 28 rewizyj.

b) Specjalne kontrole i dorywcze lustracje w przedsiębiorstwach bankowych.

Ten dział prac rewizyjnych przeprowadzany jest przeważnie przez pojedynczych inspektorów, czasem przy udziale osób z poza Komisariatu Bankowego. Czas trwania rewizji takich był bardzo różny, począwszy od krótkich lustracji parogodzinnych, aż do specjalnych kontroli, trwających po 2 miesiące. Celem tych prac było badanie specjalnych spraw szczególnych, jak ustalenie stanu majątkowego banku (podbilansowości), podwyższeń kapitału, sprawdzenie księgowania określonego działu interesów bankowych, udzielonych kredytów, zobowiązań i t. d.

Specjalne kontrole były przeprowadzane na polecenie oprócz poleceń Komisariatu Bankowego, Podsekretarza Stanu Min. Skarbu, Dyrektora Departamentu II, z ramienia Nadzwyczajnej Komisji do walki z nadużyciami, Komisji Międzyministerjalnych, na wnioski Departamentu Likwidacyjnego, Departamentu Akcyz i Monopolów, Generalnej Dyrekcji Loterii Państwowej, Delegata do rady jednego z banków z ramienia Funduszu sanacyjnego i t. p.

W 1928 roku przeprowadzono kontroli specjalnych i krótkich lustracji w Warszawie 14 i poza Warszawą 130; razem 144. Między innymi przeprowadzono 13 lustracji w bankach w likwidacji oraz 109 w przedsiębiorstwach bankowych i kantorach loteryjnych na terenie Małopolski. Te ostatnie były przeprowadzone przez 7 inspektorów przy udziale miejscowych władz Skarbowych w porozumieniu z Departamentem Akcyz i Monopolów i Generalnej Dyrekcji Loterii Państwowej w celu stwierdzenia, czy instytucje te nie zajmują się rozpowszechnianiem premijowych obligacji zagranicznych.

c) Inne prace rewizyjno-rzeczoznawcze.

Do tego rodzaju prac zaliczyć należy udział inspektorów w komisjach, powołanych do przeprowadzenia kontroli w przedsiębiorstwach niebankowych, jak na przykład: w „Polminie“ z ramienia Banku Gospodarstwa Krajowego na polecenie p. Dyrektora Departamentu I, w „Tespach“ z polecenia p. Ministra Skarbu, w „Aerolocie“ na skutek polecenia p. Ministra Skarbu z ramienia Nadzwyczajnej Komisji, w „Pocisku“ z polecenia p. Ministra Skarbu, w Państwowych Zakładach Graficznych, w Powszechnych Zakładach Ubezpieczeń Wzajemnych, udział w Komisji przyjęcia aktów Komitetu Zbiórki na Skarb Narodowy i t. p. Czas trwania tych prac był różny, jednak w większości wypadków absorbowały one poszczególne inspektorów ponad 4 tygodnie.

Tu należałoby jeszcze dodać, że inspektorzy dość często byli wzywani w sprawach bankowych przez sędziów śledczych, Komisarza Rządu, stawali w sądach na sprawach, jako świadkowie, co zajmowało nieraz parę dni, jak np. Sprawa Hromady Białoruskiej w Wilnie.

Pozatem Zastępca Kierownika Komisariatu Bankowego delegowany został do rady jednego z banków, jako urzędujący członek Rady tego Banku z ramienia Funduszu dla Sanacji Banków.

—o—

Prace rewizyjne Komisariatu odbywały się w 1928 r. w następujących miejscowościach:

- 1) Biała Bielsk;
- 3) Brody;
- 3) Cieszyn;
- 4) Częstochowa;
- 5) Drohobycz;
- 6) Jarosław;
- 7) Jasło;
- 8) Katowice;
- 9) Kołomyja;
- 10) Kraków;
- 11) Królewska Huta;
- 12) Lida;
- 13) Lubliniec;
- 14) Lublin;
- 15) Lwów;
- 16) Łódź;
- 17) Nowy Sącz;
- 18) Poznań;
- 19) Płock;
- 20) Przemyśl;
- 21) Rzeszów;
- 22) Śniatyń;
- 23) Stanisławów;
- 24) Stryj;
- 25) Tarnopol;
- 26) Tarnów;
- 27) Tarnowskie Góry;
- 28) Warszawa;
- 29) Wilno;
- 30) Włocławek;
- 31) Żalucz;
- 32) Złoczów.

W 1928 r. na prace rewizyjne jednego inspektora wypada przeciętnie 4½ miesiąca poza Warszawą i około 2 miesięcy w Warszawie,

reszta po potrąceniu urlopów przypada na prace wewnętrzne w Komisarjacie.

W obliczeniu tem nie uwzględniono czasu pracy Zast. Kierownika Komisarjatu w charakterze Delegata do Rady jednego z banków, uwzględniono natomiast czas jego pracy w charakterze przewodniczącego szeregu Komisji rewizyjnych Komisarjatu.

Zaznaczyć należy, że inspektorzy na rewizjach poza Warszawą bardzo często pracują ponad 7 godzin dziennie, pracując wieczorami i w święta.

W przeciętnej pracy rewizyjnej 6½ miesiąca jednego inspektora nie uwzględnione są prace rewizyjne w godzinach pozabiurowych w różnych komisjach w Warszawie, jak np. w Państwowych Zakładach Graficznych, Powszechnych Zakładach Ubezpieczeń Wzajemnych i t. p.

Po odliczeniu czasu trwania urlopów i ćwiczeń wojskowych inspektorów — na prace referendarskie w Komisarjacie Bankowym wypadają przeciętnie w 1928 r. na jednego inspektora nieco ponad 4 miesiące.

2. ZWYKŁE CZYNNOŚCI REFERENDARSKIE W MIEJSCU URZĘDOWANIA.

Zwykłe czynności referendarskie inspektorów polegały na:

a) opracowaniu sprawozdań i wniosków na podstawie sporządzanych protokołów, przeprowadzanie korespondencji w sprawie przeprowadzonych rewizji z bankami, względnie z zainteresowanymi Departamentami.

b) stałej kontroli bilansów miesięcznych banków, domów bankowych, kantorów wymiany (referaty dotyczące wszystkich banków, domów bankowych i kantorów wymiany zostały rozdzielone między poszczególnych inspektorów).

c) ścisłej analizie bilansów kwartalnych banków, ze specjalnym uwzględnieniem płynności aktywów, stosunku pokrycia zobowiązań, rentowności i t. p.

d) badaniu bilansów przerachowanych w myśl Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r.

e) załatwianiu bieżących spraw związanych z nadzorem nad przedsiębiorstwami bankowymi, opracowanie okólników i t. d.

Przeciętnie jeden inspektor zbadał około 100 surowych bilansów miesięcznych, rocznych netto oraz bilansów przerachowanych w myśl Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r., oraz sporządził około 36 dokładnych analiz bilansów kwartalnych (w tem również na dzień 31.VII 1925 r., 31.XII 1925 r., 31.XII 1926 r i 31.XII 1927 r.), wpisując rezultaty badań na specjalne arkusze.

—o—

Okólniki.

W 1928 r. Komisarjat rozesłał 7 okólników do banków, domów bankowych i kantorów wymiany i instytucji kredytu długoterminowego, a mianowicie:

L. D. II, 591/KB z dn. 5 maja 1928 r. do banków w sprawie terminu nadsyłania miesięcznych bilansów surowych.

L. D. II, 594/KB z dn. 11 maja 1928 r. do banków i domów bankowych w sprawie zmiany niektórych punktów okólnika z dn. 20.VII, 27 r. L. DOP. 943/J o bilansach miesięcznych surowych.

L. D. II, 744/KB z dn. 10 lipca 1928 r. do banków i domów bankowych w sprawie umieszczenia w bilansach weksli z lombardowanych w Banku Polskim.

L. D. II, 1054/KB z dn. 2 sierpnia 1928 r. do instytucji kredytu długoterminowego w sprawie nadesłania danych udzielonych pożyczek hipotecznych, emisji listów zastawnych (obligacji) oraz stanu funduszy.

L. D. II, 1146/KB z dn. 28 sierpnia 1928 r. do banków i domów bankowych w sprawie procentów i prowizji zapisanych w 1927 r. przez banki na dobro i ciężar r-ków korespondentów zagranicznych.

L. D. II, 1285/KB z dn. 3 października 1928 r. do kantorów wymiany w sprawie sporządzania i nadsyłania miesięcznych bilansów surowych.

Statystyka.

Komisariat Bankowy sporządza co miesiąc bilans łączny wszystkich banków i większych domów bankowych.

Miesięczne bilanse łączne banków, służą do zestawień statystycznych oraz są rozsyłane, oprócz zainteresowanych Wydziałów Ministerstwa Skarbu, do biura Ekonomicznego Banku Polskiego (dla p. Deweya do Głównego Urzędu Statystycznego, do Instytutu Badań Konjunktur Gospodarczych i do tygodnika „Przemysł i Handel“.

—o—

Pozatem Komisarjat Bankowy prowadzi kontrolę opłat za nadzór państwowy nad instytucjami finansowymi oraz opłat wnoszonych przez magistraty i przedsiębiorstwa nadzorowane przez Komisarzy (delegatów) z ramienia Ministerstwa Skarbu.

W marcu 1929.

Komisariat Bankowy:

(—) *L. Makowski.*

Przemówienie Kierownika Ministerstwa Skarbu P. Ignacego Matuszewskiego.

Nowomianowany Kierownik Ministerstwa Skarbu P. Ignacy Matuszewski wygłosił w dniu 16 b. m., t. j. w dniu objęcia przez siebie urzędowania, do zgromadzonych dyrektorów departamentów i dyrektorów instytucji podległych Ministerstwu Skarbu następujące przemówienie:

Panie Wiceministrze, Panowie,

Przystępując do kierowania resortem, z którego pracą dotychczas stykałem się sporadycznie tylko i zdaleka — czuję się w obowiązku powiedzenia Panom w kilku zdaniach jak pracę tę pojmuję i jak zamierzam się do niej odnosić. Jako

kierownik, nie zaś minister, powołany jestem do spełnienia określonych zadań i w określonym terminie — jeśli wogóle określenie terminu przy zjawiskach tak złożonych, jak ekonomiczne i polityczne — jest rzeczą możliwą. Tymbardziej chcę, aby zapoznali się Panowie z metodą, jaką stosować zamierzam.

Ustępujący Rząd p. prof. Bartla, podobnie jak poprzednie od r. 1926 działające rządy, zostawia po sobie Skarbiec zasobny, kasy pełne, walutę ustabilizowaną. Tym samym działalność rządów poprzednich, w których tak długo tekę skarbu piastował Min. Czechowicz — daje nam wszystkim najcenniejszą, gdyż na praktyce opartą — wytyczną. Trzymać się zatem będziemy wskazań, które okazały już swa skuteczność, unikać wszelkich gwałtownych, wyraźnie przez życie nie wskazanych zmian.

Główną troską, jaka przyświecała działalności skarbu, w tych chlubnych dlań latach, o jakich mówiłem, a która — wierzę — stała się już zasadą nie do obalenia w przyszłości — była równowaga budżetowa Państwa.

Równowaga budżetowa opiera się na stosowaniu nie tylko przez Ministerjum skarbu, ale przez wszystkich, którzy administrują pieniądzem skarbowym, stałej i czujnej oszczędności. Mówię czujnej, gdyż w życiu gospodarczym każdy najlepiej, najstaranniej opracowany plan — musi być stosowany bezustannie do wciąż zmieniającej się koniunktury ekonomicznej, zależnej nie tylko od nas, ale przede wszystkim od tysiąca złożonych czynników międzynarodowego życia gospodarczego. To też choć każdy członek Rządu winien mieć swobodę wykonania budżetu, stanowiącego podstawę pracy, za którą on jest odpowiedzialny, będą jednak obserwowali pilnie koniunkturę i akcentowali ewentualną konieczność zmian, któreby

wymagały odstępstw od przewidzianego planu w kierunku przykrego, ale niezbędnego czasem zmniejszenia wydatków. Brak doświadczenia w pracy skarbowej, z czego zdaję sobie sprawę — stwarza w moim osobistym ustosunkowaniu do administrowania groszem państwowym zdwojoną ostrożność. Być może jednak, że tam, gdzie chodzi o rozpoczynanie zamierzonych prac, pociągających zobowiązania na przyszłość, lub o bezpośrednie zaciąganie nowych zobowiązań, tam ostrożność moja będzie niekiedy pożyteczna.

To co powiedziałem Panom dotyczy działalności Ministerstwa Skarbu, jako poborcę i administratora pieniędzy państwowych. Inne bowiem dziedziny pracy Min. Skarbu połączone są z zakresem prac innych ministerstw gospodarczych lub Rządu jako całości. Nie miejsce tu zatem i nie czas mówić o nich.

Równowaga budżetu, oszczędność, przystosowanie się do realnych możliwości kraju te bazy, o których mówiłem Panom przed chwilą są prawdami elementarnymi. Wiem, że trudność leży nie tyle w pojęciu prawd takich ile w ich konsekwentnym stosowaniu. Chcę Panom oświadczyć, że wyteżę całą moją energję i decyzję, której mi nie zbraknie, aby tej trudnej choć prostej rzeczy dokonać. Jestem pewny, że Panowie uczynią to samo. W ten sposób uda nam się może osiągnąć to, co jest niewątpliwie wspólnym naszym celem: obsłużyć dobrze i uczciwie Państwo na jego odcinku skarbowym. Będę szczęśliwy, jeśli uda mi się przytem osiągnąć także to, co jest jedynym celem osobistym, jaki mam, podejmując tę pracę — osiągnąć szacunek ludzi, którzy obdarzyli mnie zaufaniem, szacunek społeczeństwa i szacunek Panów.

Warszawa, dnia 16 kwietnia 1929 r.